

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pa pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 23.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristočna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 92.

V Ljubljani, v sredo 23. aprila 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 22. aprila.

Budgetna razprava.

(6. dan.)

Včerajšnja seja je trajala do polu 6. ure zvečer in je morala prenehati, ker zbornica ni bila več sklepčna. Po glasovanju o dispozicijskem zakladu je namreč mnogo poslancev odšlo, češ, da je dovolj, šest ur zaporedoma sedeti. Predsedniku pa to ni bilo dovolj; hotel je rešiti še ostale točke ministerskega sveta ter je dal pri uradnih listih besedo Türku, ki je pa jako malo govoril o uradnih listih, temveč pa o židovskih časnikarjih.

Pri glasovanju je obveljala potrebščina za uradne časnike v znesku 608.300 gld. in zaklada v znesku 629.800 gld.; ravno tako je bila sprejeta resolucija, ki priporoča vladi, da kolikor mogoče zniža ceno inseratov za eksekutivne dražbe, zlasti pri zneskih pod 500 gld.

Ko je bilo treba glasovati o brzojavnem korespondenčnem uradu, ki zahteva 110.000 gld. stroškov in 89.000 gld. dohodkov, prosil je poslanec Kaiser predsednika, naj pové, je li zbornica še sklepčna, ali ne. Predsednik začne zvoniti, da bi zunaj stoječi poslanci prišli v dvorano, in po soštetji pričujočih naznanja, da je zbornica sklepčna in da so gori omenjene številke sprejete.

Pri zadnji točki, pri potrebščini za upravno sodišče, ki znaša 131.050 gld., oglasi se dr. Dostal in omenja nekaterih nedostatkov pri upravnem sodišču; zlasti dokazuje, da ima nezadostnih prostorov in premalo svetovalcev, kar je krivo, da se obravnave in razsodbe zavlačujejo in da koncem leta skoro tretjina pritožb ostaja nerešena. Če je to sodišče potrebno, naj se osnuje tako, da bode kos svojemu poslu; če pa ni potrebno, naj se odpravi.

Ko je prišlo do glasovanja, poslanec Kaiser zopet opozarja, da zbornica ni sklepčna. Predsednik zveni in zveni, ali poslancev po hodiščih ni več, da bi prišli na pomoč; zato sklene sejo in odloži glasovanje o zadnji točki za današnjo sejo, v kateri je bila res tudi sprejeta.

Današnja seja se je pričela ob 10. uri dopoldne; na vrsto so prišli troški za skupne zadeve, ki so določeni s posebnimi zakoni. Zato je predsednik naznanjal, da o tem poglavju po njegovi misli ni treba glasovati. Steinwender je pa mislil, da se mora glasovati tudi o tej reči, kakor n. pr. o železnicah, ki se tudi dovoljujejo s posebnimi zakoni. Večina je pritrdila predsedniku, da posebnega glasovanja ni treba. Vsa potrebščina za skupne zadeve znaša 99.767.539 gld.

Pri tej priliki govoril je mladočeški poslanec Vašatý o naši vnunji politiki; za njim je govoril kot glavni govornik neutrudni Türk, ki je pripravil Plenerja, da mu je z dejanjskim popravkom odgovarjal.

Ministerstvo notranjih zadev,

ki je prišlo sedaj na vrsto, vzbudilo je zopet živahno razpravo o češko-nemškem premirju, o katerem je čez jedno uro govoril mladočeški poslanec Herald; njemu je sledil poljski poslanec Rutovski, ki je zlasti priporočal ustanovitve deželnih zavarovalnic proti ognju. Minister Taaffe je odgovarjal, da vlada tega ne bode branila, da se pa nihče ne more siliti, naj svoja poslopja zavaruje pri tej ali oni zavarovalnici.

Tretji govornik je bil gorenje-avstrijski liberalni poslanec Kyrle, ki je priporočal, da naj vsakega mrliča takoj po smrti odnesó v mrtvašnico in ga tam denejo na mrtvaški oder ne pa doma. Kakor se vidi, mož nima le nič verskega, ampak tudi nič človeškega čuta.

Za njim govori češki poslanec Fišera, potem obvelja konec razprave s 84 glasovi proti 53. Kot generalna govornika sta bila izbrana na levi dunajski poslanec Wrabetz, ki se je strastno zaganjal v antisemite, na desni pa dr. Ferjančič, ki hoče pojasnjevati namere in nakane irredentovcev na Primorskem. Ko to sklepam pričel je ravno govoriti, zato poročam natančneje o njegovem govoru še le prihodnjič. Samo to omenjam, da so njegove razprave jako bôdle naše italijanske poslance, češ, da žali narod italijanski. Franceschi in Lorenzoni sta celó tekla k predsedniku in zahtevala, da govornika pokara. Dr. Smolka je bil k temu takoj pripravljen, ali celó levičarski poslanci so glasno oporekali in zahtevali, da naj govornika pusti govoriti. Živahno je bilo tudi tedaj, ko je omenjal, kaj se je godilo v Trstu, ko so bili lani državni poslanci prišli tje. Celi govor pošljem jutri.

Po končni besedi poročevalca dr. Kathreina bila je potrebščina za centralno vodstvo notranjega ministerstva v znesku 452.300 gld. potrjena. Ko sklepam to poročilo, je že četrta na pet popoldne, in kakor kaže, bode seja še dolgo trajala.

Interpelacije in predlogi.

Včeraj ste bile izročeni dve interpelaciji; v eni poprašuje dr. Fuss učnega ministra, zakaj ne reši pritožbe dveh čeških občin v Šleziji, ki za svoje otroke tirjate nemško šolo. Dr. Fuss pravi, da je skandalozno in nepostavno v omenjenih čeških občinah trpeti javno češko šolo, katero obiskuje samo osem otrok. Kaj bi rekel, ko bi zahtevali, naj se kje odpravi nemška šola, n. pr. nemška mestna šola v Ljubljani, ker Nemci svojih otrok nečejo pošiljati v to šolo?

V drugi interpelaciji poprašuje baron Sommaruga ministerskega predsednika, kako more opravičevati odlok nižje-avstrijskega cesarskega namest-

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francoščine preložil Martin Žiltir.)

XI.

Vojskovalno prostomiselsstvo,

Prostozidarstvo in prostomiselsstvo. — Antiklerikalna liga. — Ustanovljenje. — Njena načela. — Njena osnova. — Njeno delovanje. — Oporoka za necerkvene pogrebe. — Francoske skupine lige. — Ž njo zvezane družbe.

Sem ter tje mislijo po katoliškem svetu, da so prostomiselske družbe kar prostozidarske. Pa je precejšen razloček med njimi. Pri prostozidarjih komaj deseti del privržencev pozna pravi namen ločine; ko pa pri prostomiselskih družbah vsi udje vedó, kaj si imajo misliti o njej že pri sprejemu in še prej.

Nadalje je konečni posledek, ki ga hoče doseči prostozidarstvo, vse drugačen, kakor ga namerja sedanje prostomiselsstvo. Obe družbi se strinjata, to je res, v tem, da bi pokončali katoličanstvo; pa tukaj je konec skupnih namer. Sedanje prostomiselsstvo hoče zatreti s katoličanstvom vsa druga verstva in nič ne postaviti na njegovo mesto. Prosto-

zidarstvo sprejema podporo židovstva in protestantstva v boju zoper rimsko-katoliško verstvo; pa ima tudi verske člene, obrede; z eno besedo, ono je pravo skrivno verstvo s skrivnostnim bogočastjem.

Poleg verskih členov prostozidarstva, ki se vedno bolj razodevajo sprejetim začeti s stopinjo mojstra, je Bog, osnovatelj (in ne stvarnik) svetov, kateri zasluži češčenje človeštva, pa ta Bog ni tisti, katerega molijo kristijani. V svojih kapitulih in areopagih ali ložah viših stopinj prostozidarstvo uči, da je sveto pismo prevrglo vloge čeznatornih močij, in zato ločina pravi, da namerja postaviti resnico. Po njeni trditvi je Bog katoličanov le hudoben načelnik, zlodejen duh, zaviden, divji, netvarinsk trinog, srdit sovražnik sreče ljudi; nasproti pa je Lucifer, njegov zoprnik, dobrodejen duh, kreposten in moder načelnik, duh prostosti, prijatelj človeškega rodú, in ta je pravi Bog. Zato je tudi v zadnjih ložah Lucifer, ki se ima za očeta Kajna, Kanana in nekega Hirama, moljen od prostozidarjev pod različnimi naslovi Najvišjega bitja, Boga narave in Velikega zidarja vesoljstva.

Torej je sedanje prostomiselsstvo bogotajsko, ki sprejema k večjemu dvomljivce, kateri, če Boga ne tajé, se vsaj nikakor zanj ne potegvajo; prostozidarstvo pa je bistveno hudiču služno.

Da bi zakrivali svojo igro, prostozidarji včasih trdijo, da so od njih sprejeti naslovi, kakor Najvišje bitje, Bog narava in Veliki zidar (arhitekt), le

splošnji izrazi, izmišljeni iz namena spravljivosti, da bi zadruga mogla sprejemati ljudi različnih verstev. Resnica je, da ločina jemlje k prvemu odkritju verne in neverne katerega si bodi bogočastja: pa tudi pusti v ložah nižih stopinj dvomljivce in kristijane, ki se ne vidijo pripravljeni, da bi sprejeli njene prevržene verske člene; kar pa zadeva bogotajce, če si kdo izmed teh dovoli, celó zunaj lož, napasti Velikega zidarja, se precej izključi iz zadruge.

Pa iz tega ni sklepati, da bi se prostozidarstvo ne menilo za delovanje prostomiselskih družb. O ne! Ceni jih kakor pomočnike v svojem boju zoper katoličanstvo; pa to je tudi vse. Dosti je spretno, da vrine nekatere svojih privržencev v take družbe, to mu dovoli, da se okoristi s protiklerikalno gorečnostjo in da jih celó vodi, ne da bi kdo vedel, posebno v okoliščinah, v katerih ima delati tako, da bi se ne očrnilo. Vendar pa čuje posebno nad tem, da ostanejo te prostomiselske družbe brez zveze ena z drugo: v njegovih očeh je vsaka zveza materijalističkih skupin tekmovalna moč, in uporablja na skrivnem najstanovitveje napore, da bi jih razdružilo. Kakošna odkritja bi mogel o tem podati, ko bi ne bila le druge vrste pomena!

Zdaj, ko je čitatelj natanko spoznal razloček med prostozidarstvom in med tem, kar se danes imenuje prostomiselsstvo, začel bom govoriti o razširni zadruzi bogotajcev in dvomilcev, ki je znana pod imenom protiklerikalne lige. (Dalje sledi.)

nika gledé zbiranja in postopanja delavcev dné 1. maja.

Danes pa je minister Tasse odgovarjal na tri interpelacije. Najprej je odgovarjal Mladočehom zaradi pogostih konfiskacij njihovih listov in zaradi prepovedanja mladočehskih shodov. Minister pravi, da nižje gosposke v tej zadevi niso imele nobenih ukazov niti od ministerstva, niti od cesarskega namestništva; konfiskacije bile so zaukazane od državnega pravdnštva in potrjene od sodišča. Prepovedani shodi pa so bili od ces. namestništva dovoljeni, kadar koli so se dotični s pritožbo obrnili do njega.

V tretjem odgovoru grof Tasse zagotavlja dr. Riegru in tovarišem, da mestni magistrat praški ni dobil od namestništva splošnega ukaza nemškemu protestantovskemu župnijskemu uradu nemško dopisovati, ampak le v dveh posebnih slučajih.

Tudi trgovinski minister je odgovarjal na neko interpelacijo zastran znižanja železničnih tarifov povoljno. Hevera pa je izročil predlog, da naj vlada okrajne zdravnike postavi v višji razred.

Mitnice.

Budgetni odsek, ki nasvetuje, da naj se vladni predlog o mitnicah zavrže, sklenil je zbornici predložiti nov načrt, ki priporoča: 1. Mitnice pri državnih mostovih se odpravijo. 2. Mitnice ob državnih cestah ostanejo, kjer so zdaj, ne da bi se njih število ali pa tudi mitnina kaj pomnožila.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. aprila.

Notranje dežele.

Ministerske konference. Jutri se pričó na Dunaji skupne ministerske konference o skupnem proračunu za l. 1891. in o predlogih, ki se bodo predložili delegacijam. K temu posvetovanju prideta ogerski ministerski predsednik Szapary in finančni minister Weckerle. Finančni minister Weckerle se bode razgovarjal ob enem z Dunajevskim o valutni vravnavi.

Ogerska. Tisza mlajši, sin bivšega ministerskega predsednika, objavil je v „Nemzetu“ članek, v katerem priporoča vladni stranki edinstvo in slog. Med drugim pravi: Nesložna stranka in slaba vlada sta povsod zlo, posebno pa na Ogerskem zaradi državnopravnega položaja. Vlada in njena stranka morata vedno zastopati ogersko stališče, ogerske koristi in zahteve nasproti drugi polovici države. To pa je mogoče, ako je vlada močna, stranka njena pa edina. Vlada in njena stranka morata biti jednih mislij. Osební oziri in nazorí morajo se klanjati višjim, državnim koristim. Kdor z vso močjo ne podpira vlade, prestopi naj k opoziciji. Kdor hvali splošno vladno politiko, pa ovira vlado pri njenih korakih in namenih, ta je samomorilec. — Torej nasproti naši državni polovici naj se po Tiszovem mnenju ogerska vladna stranka zjedini in združi! Ogrí so po nagodbi leta 1867. več dobili, nego so sami želeli, sedaj pa stojé že na stališču skrajne levice, ki smatra dežele pod krono sv. Štefana kot neodvisno državo. Premalo je Arpadovih sinov, da bi se jim uresničile njihove sanje. Skanat otok so v valovitem morji družih narodov; razburjeni valovi lahko poplavijo ogerski šovinizem.

Vnanje države.

Nemčija. Iz države „strahu božjega“ je došla žalostna vest, da je z dnem 17. t. m. na Marijini gimnaziji v Poznanju prepovedan pouk v poljskem slovstvu in spisju. To je nov korak pruske vlade proti naravni in božji pravici Poljakov, nov dokaz pruske nestrpnosti nasproti Slovanom. Celó protestantski „Reichsbote“ obsoja to politiko in piše: Želimo sicer, da bi se nemščina razširjala med Poljaki, vprašanje pa je, je-li to pravično, da se Poljakom jemlje naravna pravica do materinega jezika. Mi vedno obsojamo zatiranje Nemcev na Sedmograškem, v Rusiji in drugod, a sami delamo isto krivico nasproti drugim narodom. — Knez Bismarck se ne bode odtegnil politiki, temveč v gosposki zbornici in državnem zboru pozneje izražal svoje misli. Tudi z listi ostane v dotiki, da v važnih slučajih daje nasvete.

Francija. Iz Pariza se poroča 19. t. m.: Protizidovstvo je imelo véčeraj shod, katerega se je tudi štirideset židov s predsednikom Naquetom vdeležilo. Židovi so vedno segali govornikom v besedo, kar je povzročilo prepír, in konečno izmetali so židove iz dvorane. Radi hrupa in šuma, ki so ga povzročili židovi, je bilo govornike le malo slišati. Drumont je rekel mej drugim to-le: „Židovi ne vlevajo samo ustreliti naših duhovnikov, temveč onečastijo jih celó po smrti.“ Markiz de Morès je rekel: „Židovi so Franciji nevarnejši, nego anarhisti. A kar je bila dosedaj njih moč, bode njih poguba odslej. Ako usmrtil židovska družina (Rothschild) človeka, kateri je utrgal cvetlico na njenem polji, pač ni več pravice na svetu. Židovi hujskajo že dlje

časa ljudstvo proti gospódi in duhovščini, ko baš sami v miru kupčujé sleparijo narod.“ Biee je rekel: „Židovi imajo častikarstvo, banke in vse za-se; naš je le govorniški oder, in tega si pridržimo.“ Omenjal je tudi pogubonosnega židovstva na Ruskem in Rumunskem, kjer je potoval. — Francoski listi omenjajo povrné tega shoda; le „Petit Journal“ poroča obširnejé o njem, a protizidom ne reče žalbesede.

Italija. Odkar je knez Bismarck odložil kancelarstvo, priadava si ministerski predsednik Crispi, da bi popravil napake svojega vladanja proti Franciji. Kakor je videti, bi se pa tudi francoska država rada sprijaznila z Italijo. Ko je prišel Billot, sedanji zastopnik Francije, v Rim, pisal je takoj Crispiju in ga prosil pogovora z njim. Crispi je uslišal Billotovo prošnjo in pogovarjala sta se še tisti dan v ministerstvu notranjih zadev. Billot je omenjal svoje težke naloge ne toliko radi političkih razmer med Francijo in Italijo, marveč ker nasleduje možu, ki si je bil pridobil toliko naklonjenosti in prijateljstva italijanske vlade in rimskih meščanov. Crispi pa je izražal svoje veselje, da so se razmere med Francijo in Italijo jele zboljševati. Zatrjeval je, da ni nikdar na to mislil, da bi v politiki delal proti Franciji, katero ljubi kakor da je njegova druga domovina. Da so navstale razprtije in neprijateljske razmere med obema državama, ni povzročil on; kajti storil je le svojo dolžnost, da ni pustil zametovati pravic in interesov svoje domovine. On je bil vedno teh mislij, da zveza Italije z Nemčijo more Franciji le koristiti, Italija mora le vezati Nemčijo s Francijo. Te misli je bil razodel vže 1877. l. Gambetti pri svojem političnem potovanji, in Gambetta jih je povsem odobral, radi tega je bilo Crispiju neumljivo, kako mu more Gambettova stranka biti toli nasprotna. Nikdo si ne želi bolj nego on, da bi navstalo prejšnje prijateljstvo in prijazne razmere med Francijo in Italijo. Da bi se to izpolnilo, želi si vse italijansko ljudstvo in se tudi v resnici izpolni, če bo ostala Francija pri sedanji politiki. — Pač gorostasen razloček med Crispijevim mišljenjem, ki se je objavljalo po njemu prijaznih italijanskih listih še pred par meseci proti Franciji. Star lisjak je obnemogel in kesati se je začel svojih napak, katere je prizadeval sosednim državam. Še bolj pa mora težiti njegovo vest zatiranje cerkve, kateri je prizadejal toliko krivic. Sicer pa menimo, da ni preveč verjetni tem lepim besedam Crispijevim, ker lisca spremeni dlako, a ne značaja.

Španija. O nemirih v Valenciji poročalo se je mnogo zadnje dni po različnih političkih listih. „Courrier Bruxelles“ objavlja zanimivo pojasnilo o vzroku, početku in namenu imenovanih nemirov, ki so delo prostozidarstva in prostomišljenja. Poroča se za verjetno resnico, da je bil med razburjeno množico tudi ud občinskega sveta, ki je republikanec in prostozidar. Ta je bajé najbolj razgrajal in hujskal množico k najsurovejšim činom. Pred vsem razgrajali so najbolj proti hiši jezuitov in cerkvi družbe Jezusove, iz česar je takoj jasno, kje naj iščemo povod nemirov. Zanimivo pa je vsekako, da je meščansko oblastvo dve uri mirno gledalo, ko je razburjena množica razbijala s kamenjem vrata in okna stanovanju markiza de Cerralba. Da, še več; ko je žandarmerijski poveljnik rekel, da je to v nečast njegovega stanu, zavrnil ga je prefekt: „Le mirujte!“ V kakem strahu so pač bili oo. jezuiti! Nekateri so zbežali in se poskrili po drugih hišah, drugi zopet so šli v kapelico in se v molitvi pripravljali na pretečo smrt, ko je baš množica vlomila vrata in hotela hišo zažgati. Da so še pri življenju ostali in se jim hiša ni vpepelila, zahvaliti morajo generala Arcarrayo, ki je prihitel s konjiki, kakor hitro se mu je poročilo o nezasišanem nemiru. Vse to je prekanjena burka prostozidarjev, ki so hoteli vlado prestrašiti, da se ne bi preosnovala v konservativnem zmislu. Sicer pa ne bi bilo posebno čudno, če bi bila vlada sama kaj takega provzročila; žalibog, zgodilo se je še več, kakor je morebiti želela, in vspeh je bil nasproten, namreč dokaz onemoglosti sedanje vlade.

Anglija. Dné 19. t. m. je tajnik za Irsko, Balfour, pri nekem banketu hvalil vladno politiko in trdil, da so se zboljšale finance in vnanje razmere. Tudi na Irskem se je po mnenji govornikov obrnilo na bolje. — Pri obloženi mizi govorniki navadno cvetice sadé in vidijo vse v najlepši luči. Tako je tudi Balfour na Irskem videl namesto bodečega osata le rumeno pšenično klasje.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 21. aprila. Čitanje „Slovenskega Naroda“ mi je vedno v poduk in zabavo. Nauči pa se tudi marsičesa iz njega. Tako sem n. pr. še le iz uvodnega članka sobotne številke tega vrlega lista izvedel, da imajo v Ljubljani kuharice in dekle volilno pravico. Akoravno volilni red ljubljanski dobro poznám, vendar tega do sedaj še nisem vedel. Le to bi še rad zaznal, vsled kakšne interpretacije da pride duhoviti „Narodovi“ člankar do svojega napominanega sklepa? Morebiti da to prinese jedna prihodnjih števil, drugače se bodem moral pač obrniti do „Slovenskega Pravnika“, katerega vredeže „Narodovi“ „kronjurist“ dr. Majaron.

Jako zanimiva je tudi „Narodova“ trditev, da so „klerikalci“ pri zadnjih občinskih volitvah ponarejali pooblastila in sleparili volilec in volilke s tem, da so se jim predstavljali kot pristaši „Narodove“ stranke.

Da bi „Slovenski Narod“ podprl to svojo lažnjivo trditev s kakimi fakti, ne ždi se mu potrebno. Njemu velja le načelo: „Calumniare audacter, semper aliquid haeret!“

Jaz pa hočem „Narodovi“ stranki, stranki „luči“, s faktom posvetiti, in upam, da bode s tem faktom za nekaj časa imela dosti.

Agitator „Narodove“ stranke, g. Viktor Rohrmann, predstavil se je volilkama I. razreda kot agitator „klerikalne“ stranke, rekši, da dela za gg. Pollaka in Kalana.

S to svojo neresnično trditvijo izvalil je napominanima volilkama pooblastili in slednji brzo izročil g. dr. vitezu Bleiweis-u.

To je faktum, gospóda „Narodova“, in če nas prisilite, bodemo to pri sodišču dokazali.

Odgovorite i Vi s fakti, če morete, ináče ste zlobni obrekovalci, umazani lažnjivci!

Pretekli teden je „Slovenski Narod“ pisal, da za njegovo stranko stoji celo slovensko razumnístvo. Ta „inteligence“ se je pri zadnjih volitvah večkrat čudno pojavila.

Tako n. pr. so člani tega razumnístva po noči skoro z vseh plakatov „Neodvisnega narodnega meščanskega volilnega odbora“ iztrgali ime kandidata Kalana, ali pa vsaj to ime prečrtali.

Karakterističen za „Narodovo“ razumnístvo je tudi nastopni prigodek:

Član te „inteligence“, advokat gosp. dr. Fran Štor, je na dan volitve I. razreda pred mestno dvorano pretil glasno in pred pričami članu „klerikalne“ stranke, da mu bode dal „klofuto“ (sic!).

To je razumnístvo! Vso čast!

Sevéda, svojega pretenja hrabri g. dr. Štor ni izvršil; kajti videč, da se ga „klerikalec“ ni ustrašil, pač pa postavil se v nedvomno pozicijo, umaknil se je previdno v ozadje.

Sous-chéf stranke „luči“ pa, g. dr. Ivan Tavčar, hitel je „klerikalca“ predsedniku volilne komisije ovadit, češ, da ljudi „insultira“. Jasno je, da so se gosp. dr. Tavčarju vsled razburjenosti volilne borbe in pa strahu za mandat pojmi „activum“ in „passivum“ popolnoma zmešali!

Tako bi še mnogo podučnih in zabavnih fakt, ki označujejo stranko „luči“, stranko „razumnístva“, navedel; a za danes naj bode o tem zadosti. Prihodnjič morebiti povém še kaj več in označim še nekaj posebno markantnih osob iz onega razumnístva, ki stoji za „Slovenskim Narodom“

Non quis, sed quid.

Od Litije, 22. aprila. Te dni delili so po našem okraju krompir, ki ga je preskrbel revnim in stradalajočim slavni deželni odbor. Hvala mu za to! Marsikdo si je vesel optal vrečo ter jo nesel cele ure daleč do doma. Zdaj bo imel par tednov kaj jesti in morda ga mu ostane še nekoliko za sadenje. Da bi le nehalo deževati! Pri nas imamo sedaj deževje, hudo deževje. Solnce nam manjka, pa luči in svitlobe; škoda, da so jo vzeli ravno ta čas, ko je najbolj potrebujemo, v zakup razsvetljeni ljubljanski volilec. Pa kaj moremo mi zato? Spomladanski mraz nas tlači in pa teme je preveč, zato odkrito priznavamo, da nazadujemo. Nazaduje letina, ozimna in jara, nazaduje drevje in trava in salata po vrtih. Pa mi ne moremo zato, preveč je teme in nesrečnega mraza — odtod nazadnjaštvo.

Pa še nekaj. Ker je visoka vlada tako ljubeznjivo prihitela na pomoč siromašnim Dolenjcem, oziroma nam litijskim okrajanom, drznemo si stopiti še en korak naprej in še je nekaj prositi. Toda ne mislite, da smo, kakor oni, ki se mu je ponudil mazinec, pa je koj za celo roko zagrabil! Mi smo skromni, veleskromni. Veste, kaj bi zdaj še radi? Prosili bi prav ponižno slavni deželni odbor ali pa visoko deželno vlado — da le dobimo, bodisi odkoderkoli — naj se nas usmili v litijskem okraji ter nam urno, urno pošlje par vagonov peska ali šute ali šodra ali sploh takega blaga, s katerim poštene ljudje drugod ceste posipajo. Tega nam je treba, krvavo treba. Ni čuda, da nazadujemo. Po naših cestah meniš storiti en korak naprej, pa si za dva nazaj, če si tako srečen, da si izdrl črevelj iz blata. Jaz stavim, kolikor hočete, če pridejo naši razsvitljeni — r.i in —f.—i in maja-r-eni semkaj, pri tej priči bo konec njih napredovanja, nazadovali

bodo, nolens volens, kakor mi. Naš cestni odbor — ne vém, ali ga obseva luč, ali ga krije tema — ki ima na svoji vesti, kakor dokazano, vse naše nazadnjaštvo, bo neizrečeno vesel, če se kakega lepega jutra pripelje v Litijo tovarni vlak peska in šute. In tedaj se bo zasvetilo v Litiji po trgu in po vseh okrajnih cestah in rešeni bomo teme in nazadnjaštva.

„Pisateljsko društvo“ neki namerava napraviti letošnje poletje ob priliki Ravnikarjeve slavnosti v Litiji veselico. Če do tedaj ne odpravi cestni odbor sramotnega nazadnjaštva po naših cestah, potem gorje nam! Osramočeni bomo pred svetom — pardon, pred lučjo. „Narod“ nam bo bral levite, brusil nas bode „Brus“ in to ni mala stvar. Zatorej apelujem na vse, ki količkaj hrepené po luči in napredku: požurite se in pošljite deputacije na kompetentna mesta, da se zatre nazadnjaštvo po naših cestah! Visoka vlada, ki nam je blagohotno podarila cele vagone žita in krompirja, nam gotovo ne bo odrekla par vagonov peska. A čas hiti. Dvakrat dá, kdor hitro dá!

Iz Rima, 19. aprila. [Konec.] V poznejšem času, ko je izginjalo paganstvo, pričela se je po namestnikih Kristusovih in po luči večne resnice krščanska omika. Papeži so često rešili Rim, papeži so bili zaščitniki vednosti in pospeševalji vsakih krščanskih čednosti. Najslavnejši veleumi sv. cerkve zaljžali so v srednjem veku Italijo, a ne samo to, tudi v modernih časih novega veka najdeš veleslavne orjake v umetnosti, koje so privedli ravno očetje katoliške cerkve do njihove slave, naše dike. Spomnimo se le Danteja, Miche Angela, Rafaela.

In zdaj pojema Rim — pojema Italija v mnogem oziru. Bog ne dá sreče in blagoslova, kjer se ne zida v njegovem imenu — nego celó podera. Zastoj se trudijo zidati zidarji poslopje, če Bog je ne zida. V slikarstvu so Italijo prekosili posebno Francozi, v pesmi in godbi odlikujejo se najbolj Slovani in Nemci, v stavbarstvu so si vsi po Evropi jednaki, posebno v srednji Evropi. A v vednosti posebno koraka — nekdanj tako blažena Italija rakovo pot. Kje se najdejo njih še prav slavna imena sedaj?

A cerkev še stoji — in dasi sémtertje ponižana — vendar vlada. Vladala bo pa in še slavnija bo, tem slavnija, kolikor bolj se ponižuje. Cerkev se pač dá ponižati, a nikdar ne poraziti. Saj je zidana na skalo, ki ima večno trden temelj — zato ji sam pekel, peklena vrata ne bodo mogla kaj. Najstarejše družine, rodovi, ljudstva i kraljstva so prešla — le Peter, skala še stoji in bo stala na veke.

Držimo se torej sv. Petra, skale in stebra resnice. O resnici je govoril sivolasi kardinal Pavel Melchers v cerkvi dell' Anima, ki je nalašč k nam romarjem prišel: „Cerkev je sicer ponižana, a zmaguje, ljubimo jo stanovitno, saj jo vlada sam sv. Duh, to je naše zveličanje, prava večna sreča. „Haec est victoria, quae vincit mundum, fides nostra.“ To je zmaga, ki svet premaga, naša vera.“

Res trudni smo bili, dolgo časa smo morali čakati, dokaj sitnosti so delali nam nekateri nasprotniki — a pogled na častitljivega starčka na prestolu sv. Petra olajšal in oslajšal nam je vsem ves trud in vse trpljenje. Ko sem stopil v veličastno cerkev sv. Petra ter poljubil tla, in ko sem zagledal bledega a ljubečega nas očeta, nisem se mogel premagati solz. Rosile so se oči, kakor sem sam videl, tudi pri drugih, v Šent Petru in pred sv. Očetom. Zraven mene se je kar veselja jokal moj rojak, slovenski kmet z Gorenjske. „Veselili smo se, dè sv. Oče, Vašega prihoda. Rim, večno mesto, Vas tu radostno sprejme, Vaš oče pritiska Vas na svoje ljubeče srce. Vém, da so dobri Avstrijanci — a bódite tudi za naprej trdni in stanovitni v sv. veri.“

Vsakdo izmed nas je smel poljubiti roko in prstan na nogi. Še nobenim romarjem, dèl je naš blagi prednik monsignore dr. Nagl — ni bilo toliko dobrot pri avdienci podeljenih nego nam. Ne samo, da so pri nas maševali ljubeznivi papež, tudi pisani nagovor so hoteli poslušati in preljubiti in duhovito v vzvišeni lantinsčini so nam odgovorili, govorili na srce. Poldrugo uro dlje, kakor je bilo določeno, darovali so nam zlatega časa. Vidno pokrepani po sv. maši s prijetno rudečico na obrazu in z laskavim nasmehljanjem so zazibali naše oči, dejal bi, v čarobno spanje, da nam je le prehitro potekel čas za nas velepomembni čas avdience. Kako so bili zadovoljni, zvedeli smo pozneje, da je razun več mašnikov prišlo tudi toliko šibkih žensk, celó jeden

88letni starček z Dunaja, ki mu je cesar noge umival. — Ker že o njem govorim, naj omenim, da je celó v visoko kuplo sv. Petra gori se splazil — ima še mladeniško moč, a revež se je jedenkrat zgubil, da smo imeli veliko skrb za nj. Jednako je silno mikalo sv. Očeta, da je prišlo toliko priprostitih ljudi. Videl bi bil, da si pričujoč, češko kmetsko dekle zraven dunajskega doktorja, priprosto kmetico zraven gospice ali gospe. Vsi Slovani katoliški bili so zastopani. In glej! med temi zadnjimi prikaže se kmetič — Slovak, v svoji beli uniformi, dolgi suknji kakor kak premonstratenec, z očali, širokim klubkom pod pazduho leskečem se obrazom in solznimi očmi. Sv. Oče ozrè se ná-nj, ljubeznivo ga pogladijo.

Ti vtisi ostanejo nam neizbrisni, spomin na veke.

Da, dokler bo nas tako ljubil Rim — in bo nas resnično — in dokler bomo mi se tako oklepali Rima — bo vera tudi pri nas zmagovala.

Bog daj pa tudi, da bi drugodi, osobito še pri naših bratih, bila kedaj jedinstvo z nami v veri. Molil je nekdo v Loreti, molil v Šent Petru, molil pri sv. Klementu za združenje obeh cerkva. Visoko gori na kupli sv. Petra gledal sem daleč tje — kjer so našinci, kjer bivajo tudi nezjedinjeni bratje naši in vroč vzdihljaj iz srca pošljem v nebo.

Iz Rima, 19. aprila. Danes ob 6. uri završili smo svoje romanje v Rimu. Osem dni bivali smo tu, ogledali smo si vsa znamenita svetišča, obiskali sedem poglavitnih cerkv, obiskali tudi sv. Očeta in danes na večer razdelimo se na dva dela. Nekateri odpeljejo se z vlakom v Neapel, drugi pa skozi Assisi v Florenco in Benetke domov. O zaslišani pri sv. Očetu naj vam, dasi kasno, vendarle še poročim, da so bili močno veseli avstrijskih romarjev ter so določno izrekli: to so zares romarji, ti niso prišli iz same iz radovednosti. Videč kako mnogo molkov nosijo seboj romarji hoteč jih dati blagosloviti, opomnili so: upam, da Avstrijci radi molijo rožni venec. Da bi se pač to zgodilo. K sklepu svojega romanja obiskali smo danes popoldne še groba svetih prvakov apostolskih, potem pa se podali v „Campo santo“ za cerkvijo sv. Petra, kjer je bil kot slovó slovesen „Tedeum“. Peli so gojenci gregorijanske šole pod vodetvom dr. Müllerja.

Navdušeni se ločijo romarji iz večnega mesta, tembolj ker si je rimski odbor vse prizadel olajšati nam neprijetnosti, ki človeka zadevajo v tujini.

Predvčeraj došel je semkaj linški škof dr. Doppelbauer, včeraj pa sta dospela knezoškofa: graški in lavantinski. Vsi trije bivajo v Animi.

Na večer ob 10. uri pelje se nas večina v Assisi, kamor dojdemo jutri ob 4. zjutraj; od tam pričakujte daljnih poročil.

Iz Prage, 19. aprila. (Mladoboleslavski volitev. — Razno.) Divno cvetje rine pri nas na dan v teh burnih dóbah, cvetje, koje ima opojni in strupeni vonj. In tak cvet je najnovejša državnozborna volitev, koja se je vršila minolo sredo na Boleslavskem v skupini 9 čeških mest. Slednje je dosedaj zastopal v državnem zboru g. dr. Mattuš, najboljša češka delavna moč, spretni govornik in parlamentarec in tudi zaupnik pri dunajskih posvetovanjih za poravnavo na Češkem.

Za ta poslaniški mandat besnel je že nekaj tednov pred tem ljut boj na obeh straneh, na staročeški in mladočeški; napenjali so vse svoje moči ter stavili to volitev na jedno karto, kakor bi bil od te volitve mladoboleslavske odvisen blagor ali pogibelj vsega češkega naroda.

Kakor Vam je že znano, naklonila se je tedaj zmaga zopet na mladočeško stran; njen kandidat, bivši odpuščen okrajni tajnik Ervin Špindler bil je izvoljen proti ravnatelju češko-slovanske trgovinske akademije g. E. Tonnerju. Ta volitev, dasi mladočeška večina ni tako velika (1462 zoper 1370 glasov), je simptomatičen pojav, znamenje dóbe in kazalo, koliko je ura bila na Češkem.

V mladoboleslavski skupini devetih mest imajo doslej občinsko upravo v sedmih mestih, če se ne motim, v rokah Staročehi, in pri poslednji volitvi v državni zbor imeli so v tej skupini Staročehi nad Mladočehi večino 500 glasov. Vsled tega se je malokdo nadejal, da bi zmagali Mladočehi. In vendar se je tako zgodilo, dasi je staročeški stranki pomagal tudi vladni aparat, kar je pa zelo škodovalo staročeškemu kandidatu.

Novoizvoljeni državni poslanec Ervin Špindler spada med one može, ki se povsem odlikujejo pri posebnih prilikah s svojo odkritosrčnostjo; on je

priznal in ne taji, da poveljuje načela francoske revolucije, a priznal je tudi, da je dosleden atheist. Doživeli so torej Čehi, da bode katoliški, sveto-vaclavski ljud v državnem zboru zastopal atheist in poveljevalec velike francoske revolucije.

Na svetu niso jednaki vsi značaji. Kar se tiče somišljenja — o prepričanju še govorim ne — gledé vere se malokdo rad kaže v svoji nagoti, temveč jo vsak rad zakriva bodisi s figovim peresom, bodisi s kakimi zbranimi reki iz sv. pisma, talmuda, korana ali Konfucija. Da bi bilo možno to versko pisano mnogih ofrakovanih in ocelindrovanih gospodov napodobiti, pojavil bi se nam obraz, ki bi bil za las podoben — harlekinu.

Kakor sem prej omenil, g. Špindlerja ne bode trebalo biti sram pred tovariši v državnem zboru za svojo versko nagoto. Našel bode med njimi dve tretjini poslancev jednecega mišljenja. Saj živimo v državi, v koji je baš minole dni filozof, stoječ že z jedno nogo v grobu, sedemdesetletni profesor dunajskega vseučilišča, Brühl, javno priznal: da je celih 27 let svojim učencem prednášal najskrajnejši atheizem. Visoke šole skoro po celi Evropi vzgojile so jako mnogobrojno atheistično pleme, kaj čuda, da je to pleme ovladalo skoro vse urade, šole, parlamente, zavode itd., in sicer v tej meri, da je dandanes težko najti med sto razumniki, izšolanimi na visokih šolah, v istini le jednega samega pravernega katoličana.

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

(Prvi maj.) Deželni predsednik za Kranjsko je izdal dné 20. t. m. naslednjo izjavo: „Povodom agitacije v delavskih krogih za praznovanje 1. dné maja opozarja deželna vlada na §§ 75., 76., 82. in 131. obrtnega reda, po katerih smejo delodajalci odpustiti one delavce, ki brez dovoljenja dné 1. maja ustavijo delo. Kdor s silo ali pretenjem ovira delodajalcev ali delavcev prosti sklep, delo dati ali vzeti, tega sodišča kaznujejo z zaporom od osmih dnij do treh mesecev, ali tudi ostreje. Delavci naj se torej na svojo korist ne dadó zapeljati s praznimi obljubami ali hujskanjem. Oblastva bodo vsako nepostavnost strogo kaznovala. Treznejši delavci naj torej poslušajo to svarilo ter se obvarujejo slabih nasledkov vsled nepostavnih korakov.“

(Deželna vlada za Kranjsko) je zaradi goveje kuge na gobcih in parkljih, ki se razširja na Primorskem, ukrenila, da je vsak promet s parkeljnató živino, kakor tudi uvoz goveje živine, ovac, kóz in prašičev s Primorskega in Goriškega na Kranjsko prepovedan.

(Pomenljiv dopis) je objavil dné 21. t. m. „Obzor“, ki se glasi: Št. 1346. C. kr. deželni predsednik na Koroškem. Blagorodnemu gospodu vladnemu svetovalcu in okrajnemu glavarju v Celovei. Pri svečanostih, katere je 8. in 9. t. m. priredilo povodom 25letnice svojega obstanka ljubljansko telovadno društvo, bil je tudi koroški poslanec Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru ter o priliki večerne zabave v tamošnji „čitalnici“ v imenu vseh vdeležencev odposlal pozdravni brzojav biskupu Strossmayerju. Ker se iz tega dá sklepati, da on agituje med slovenskim prebivalstvom Koroške za poznate želje imenovanega biskupa, naročam po nalogu njegove prevzvišenosti gospoda ministra notranjih stvari Vaši blagorodnosti, da strogo in neočividno nadzorujete Einspielerja ter naznanite, kar opazite. V Celovei, 28. septembra 1888. C. kr. deželni predsednik Schmidt.

(Sadjarska zadruga na Slapu) pri Vipavi imela bode v nedeljo, 27. t. m., popoldne ob polu 4. uri svoj redni občni zbor. Na tem občnem zboru podpisavala se bode peticija do vis. c. kr. kupčijskega ministerstva za železnico Logatec-Gorica. Pristop je dovoljen vsakemu, ter je želeti, da se tega važnega občnega zbora vdeležé vsi posestniki in razumniki vipavske doline.

(Odbor „Slov. pevskega društva“) v Ptujuljudno zahvali sl. ravnateljstvo mariborske posojilnice na daru v znesku 20 gld.

(Slovensko brašno društvo v Trzinu) priredi ob ugodnem vremenu s svojimi pevci izlet v Begunje dné 4. maja popoldne.

(Akad. društvo „Triglav“) darovali so za zastavo še sledeči gg. dobrotniki: Oset, trgovec na Vranskem, 2 gld.; Svetina, c. kr. notar na Vranskem, 2 gld.; Šorn, nadučitelj v Šentjurji pod Tabrom, 1 gld.; Apat, posestnik v Šentjurji pod Ta-

brom, 1 gld.; Kramar, učitelj v Šoštanji, 1 gld.; Meglič na Vranskem 50 kr.; Cibej 1 gld.; neimenovan gospod iz Celja 1 gld.; Štepic, c. kr. davkar na Vranskem, 1 gld.; Peter Majdič, veleposestnik in posestnik paromlina v Hodinji pri Celji, 50 gld.; Norbert Zanier, trgovec v Šentpavlu v Savinjski dolini, 5 gld.; Lulek, deželni sodnijski svetovalec v Celji, 2 gld.; Ježovnik, gostilničar v Velenji, 1 gld.; Vidovič, c. kr. davkarski kontrolor na Vranskem, 1 gld.; gspđ. Čretnik, poštna odpravnica v Šentjurji pod Tabrom, 2 gld.; Komel pl. Sočebčan v Gradci 1 gld.; mariborski bogoslovci 10 gld. 94 kr.; dunajski dijaki 5 gld. 40 kr.; dr. Celestin, vseučilišni prof. v Zagrebu, 3 gld.; neimenovana gospica 5 gld.; neka gospica iz Slov. Bistrice, 10 gld.; Brumen, c. kr. sodnijski pristav v Slov. Bistrici, 2 gld.; Raktelj, kapelan v Slov. Bistrici, 4 gld.; dr. Prus v Konjicah 3 gld.; gospa Korun v Šentjurji pod Tabrom 3 gld.; gospa Apat v Šentjurji pod Tabrom 1 gld.; ptujska posojilnica 10 gld.; dr. Lipold, župnik v Velenji, 1 gld.; Mešiček, kapelan v Velenji, 1 gld.; Medved, kapelan v Šoštanji, 2 gld.; gspđ. Sinjeslava Machan-ova v Velenji 2 gld.; neimenovan gospod in gospa v Šentilju 2 gld. — Akad. društvo „Triglav“ izreka s tem vsem p. t. dariteljem i dariteljcem pristrčno zahvalo.

(„Slovenski Pravnik“) ima v 4. št. naslednjo vsebino: 1. Dr. F.: Zakon o odškodovanju za neopravičeno prestane kazni. 2. Ako se vložita istočasno prošnja za odpis in prošnja za vknjižbo zastavne pravice, kako je postopati glede prednosti? 3. Ovirali zabeležbe nameravanega odpisa parcel po smislu § 3. zak. z dne 6. febr. 1869, št. 18. drž. zak. eksekucijo glede teh parcel v iztirjanje pozneje zastavno-pravnih vknjiženih tirjatev in za koliko časa? 4. Dr. Fr. Zupanc: Iz sodno-zdravniške prakse. 5. Iz pravosodne prakse. 6. Iz upravne prakse. 7. Književna poročila. 8. Drobne vesti.

(„Slovanstvo ve svých zpěvech.“) Te dni je izšel 48. snopič tega dela, katero izdaje Ludovik Kuba v Poděbradech na Češkem. Snopič obseza 15 narodnih slovenskih pesnij in stoji le 40 kr.

Raznoterosti.

— Izvenredna nova maša. Leta 1878. je prišel že dorasli mladenič Ivan Meier kot krojaški pomočnik v Zell v zilijski dolini na Tirolskem. Bil je luteranec in sicer anabaptist in gojil je namen, da postane apostol ali oznanovalec svoje vere v tej dolini. Gospodar njegov ga zvabi s seboj k misijonu, ki se je tam praznoval. Propovedi misijonarjev napravile so tak vtis nanj, da je katoličan postal. Ker je veliko veselje do učenja kazal, dali so ga v šolo. Čez nekaj let je šel v Ameriko, stopil v samostan in belo nedeljo je opravil daritev prve svete maše v Baltimoru v Ameriki.

— Znamenitost sedmice. „Listy poji-zerske“ pišejo: Mnogo dokazov je, da se številka 7 vedno v zgodovini ponavlja. Bilo je 7 svetovnih

čudežev, 7 svetovnih modrijanov, 7 vojakov pred Tebami, 7 mest se je pripravilo o Homerjevem rojstvenem mestu, 7 debelih in 7 medlih krav je videl v sanjah kralj Faraon, 7 roglov je imela svetilnica v skrinji zaveze, 7 levov je bilo v levnjaku, kamor so bili vrgli proroka Danijela, na 7 gričih je bil zidan Rim, v 7 ustjih se izliva Nil v morje. Nadalje nam je znano Sedmograško in zaspanec do sedme ure, 7 strun je na liri, 7 barv v solnčnem spektru, 7 pglavitnih grehov, 7 del usmiljenja in kdo ne bi poznal 7 bojeviti Svabov? Zaljubljeni se vidijo v sedmerih nebesih in pričakujejo komaj 7. sv. zakramenta. Konečno se glasi 7. prošnja v očenašu — „in reši nas vsega hudega“ — posebno pred 7 Mladočehi v državnem zboru.

— Nevarna igrača. Mizar je šel s svojo družino na sprehod. Med potjo se je ustavil na prošnjo svojih otrok pri prodajalcu onih rudečih balončkov, katere vidimo obilo po mestnih sprehodih. Ko je prodajalec kupljen balonček od nemirne gručice odvezoval in mizar iz mošnje jemal dotične krajcarje, razpočijo vse vsi balončki. Mizar je takoj začutil strašno bolečino in njegova hčerka je žalostno zaupila. Očetu in hčerki je obžgalo obraz in drugim navzočim ljudem pa obleko.

Telegrami.

Dunaj, 22. aprila. Mestni zbor je brez debate sprejel dogovorjene izjave lojalnosti povodom poroke nadvojvodinje Marije Valerie in dovolil potrebne kredite.

Dunaj, 23. aprila. Promber in tovariši interpelujejo vlado zaradi postave o podpori vojaških vdov in sirot. Bugdetni odsek priporoča državne podpore za Češko 90.000, Kranjsko 25.000 in Goriško 10.000 gl. Pri državni policiji je naglašal Kronawetter dolžnost države, da vse državljane enako varuje v gospodarskem oziru, vlada pa se je potegovala za delodajalce, akoravno bi zvišane plače bile gospodarska korist.

Berolin, 23. aprila. Cesar se je z Moltkejem ob 9. uri odpeljal v Oldenburg.

Karlsruhe, 23. aprila. V drugi zbornici je centrum interpeloval zaradi predloženega postavnega načrta o vravnavi pravnih razmer starokatolikov kot posebne verske družbe.

Darmstadt, 23. aprila. Dopoldne se je pripeljala angleška kraljica.

Bruselj, 23. aprila. Pri slavnostnem banketu na čast kralju so bili navzoči kralj, kraljeva družina in Stanley. Kralju so izročili adresu s 40.000 podpisov, v kateri mu izražajo hvalo, da je ustanovil državo Kongo. Kralj v odgovoru naglašja, da bode železnica v tej državi mejnik civilizacije in mnogo pripomogla, da se zatré suženjstvo. Stanley je l. 1879. položil temeljni kamen Kongo-državi in s tem ogromno ozemlje posebne rodovitnosti odprl civilizaciji, trgovini in mednarodnemu duhu podjetnosti.

DOM IN SVET

številka 4 je ravnokar izšel ter prinaša naslednjo vsebino: 1. Pomladi. (Zložil J. —ek.) 2. Zadnji knez. (Zložil A. H.) 3. Enaki in različni poti. IV. Dvojni dar. (Studija. Nadaljuje D. Svetko.) 4. Sestra Vincencija. (Povest. Spisal Pavel Juternik. Konec.) 5. Selska slika. (Sp. Podgoričan. Dalje.) 6. Rimske elegije. II. (Zl. —č—.) 7. Pisma iz slovanskih krajev. II. (Konec.) 8. Črtice o rokovnjačih. (Spisal J. Benkovič. Dalje.) 9. Nekaj porabnih mislij o slovenščini v govoru in pismu. (Piše F. Lekše. Dalje.) 10. Nekaj jezikoslovnih posebnosti v Kranj. Gori. (T. Brdnik. Konec.) 11. Čutno predstavljanje itd. (Dalje.) 12. Slovstvo. 13. Cvetje in sad.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		razlomera v mm	toplomera po Celziju			
22	7. u. jut.	739.7	9.4	svzhod	oblačno	0.00
	2. u. pop.	738.9	14.8	sl vzh.	"	
	9. u. zveč.	737.6	8.2	"	jasno	
Srednja temperatura 10.8° za 1.0° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

23. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 90 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16 „	89 „ — „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ — „
Papirna renta, davka prosta	101 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	942 „ — „
Kreditne akcije	293 „ 90 „
London	118 „ 70 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 43 „
Cesarski cekini	5 „ 64 „
Nemške marke	58 „ 30 „

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudo podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kiškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reši popravim, ter jih v ognji pozlatim in posrebrim. Na blagovoljna vprašanja rado-voljno odgovarjam. (52—17)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli štev. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Ljubljanska delniška družba za plinovo razsvetljavo.

Podpisana družba, v izvrševanju inštalacijskih del izkušena, preskrbela si je od sl. mestnega zastopa koncesijo za

vpeljavo vodovoda v poslopja

ter si vse potrebno orodje in tvarino za to omislila; priporoča se torej v prav obilna naročila.

Dotične zadeve tikajoča se vprašanja raztolmači in proračune troškov na zahtevo predloži vodstvo tovarne.

Upravni svet delniške družbe za plinovo razsvetljavo.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Tuji.

21. aprila.

Pri **Stonu**: Kares, trgovec, Kopel in Zöchling z Dunaja. — B. tner, profesor, z Dunaja. — Vartol, župnik v pok. — Kleinsasser, inženir, iz Grada. — Sonnenberg z Ogerskega.

Pri **Maticu**: Sinreich, Leutner, Saxinger, Baruch, Am-sito, trgovci, z Dunaja. — Franke, trgovec, iz Brna. — Frano Mirth, mornarski poročnik, iz Pulja. — Turri, trgovec, in Pfeiffer, finančni svetnik, iz Trsta. — Seunig iz Mirne. — Dörner, trgovec, z Ogerskega.

Pri **avstrijskem caru**: Jack, trgovec, iz Celovea.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatijske Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bru-selj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. citateljem, opozorjaje na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška SEGUIN Bordeaux (Francija)

rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (34)

